

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/140/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514211871
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3514211871.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843 proti žalovanému O. E., nar. XX.XX.XXXX, štátnemu občanovi D. republiky, bytom L. C. nad E., T. XXXX/XX, o zaplatenie 2.255,68 eur s príslušenstvom, na odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12C/298/2015-94 zo dňa 18. apríla 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v celom rozsahu žalobu žalobcu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť mu sumu 2.255,68 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 28.06.2013 do 02.09.2014 vo výške 245,92 eur a vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2.245,59 eur od 03.09.2014 do zaplatenia s tým, že jeho právny predchodca so žalovaným uzatvoril dňa 22.12.2006 zmluvu, na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky. Vzhľadom na to, že žalovaný neplatil v stanovených termínoch splátky, porušil tým svoju povinnosť, ktorá mu vyplývala zo zmluvy. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 27.06.2013 medzi postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcom postúpil postupca na žalobcu žalovanú pohľadávku. Súd vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvoril dňa 22.12.2006 zmluvu č. 41472805 o poskytnutí balíka produktov a služieb. Zmluvné strany sa dohodli na vedení účtu za podmienok uvedených v zmluve o poskytnutí balíka produktov a služieb a vo všeobecných obchodných podmienkach. Na základe zmluvy poskytol právny predchodca žalobcu peňažné prostriedky. Žalovaný však porušil zmluvné povinnosti, ku ktorým sa zaviazal v zmluve o poskytnutí balíka produktov a služieb, a preto žalobca listom zo dňa 12.07.2012 odstúpil od zmluvy č. 41472805 o poskytnutí balíka produktov a služieb, a to s účinnosťou ku dňu doručenia tohto oznámenia a súčasne vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého povoleného prečerpania k bežnému účtu. Žalobca súdu nepredložil doklad o doručení, avšak odstúpenie od zmluvy bolo doručované na adresu žalovaného, na ktorej naďalej preberá zásielky, teda odstúpenie sa dostalo do dispozície žalovaného. Následne právny predchodca žalobcu vykonal dňa 16.07.2012 internú operáciu na účte - prečerpanie, ktoré vykonával v prípadoch odstúpenia od zmluvy. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 48 ods. 1, 2, § 52, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, 2, 3, § 101, § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o bežnom účte s poukazom na charakter účastníkov, je nevyhnutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah

bez ohľadu na to, že zmluva o bežnom účte je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka) a na predmetný právny vzťah medzi účastníkmi aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalovaný ako fyzická osoba vystupuje v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľ a žalobca vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu. Prednostné použitie ustanovení Obchodného zákonníka na spotrebiteľské právne vzťahy, aj keď ide o vzťahy vyplývajúce zo zmluvy o bežnom účte ako absolútného obchodu upraveného v Obchodnom zákonníku, by znamenalo spochybnenie režimu ochrany spotrebiteľa upravené v Občianskom zákonníku a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, pričom práve tieto sú voči Obchodnému zákonníku lex specialis. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 402/2013 - 10 zo dňa 19.06.2013, podľa ktorého prednostným použitím ustanovení Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa. Keďže žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa povinný prihliadnuť na premlčanie ex offa aj bez toho, aby sa žalovaný premlčania dovoľával v zmysle Občianskeho zákonníka. Citované ustanovenie je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a je nutné aplikovať ho prednostne aj v prípade nároku žalobcu uplatneného v predmetnom konaní. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, vo vzťahu k nemu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia a s poukazom na to, že ustanovenie je ustanovením procesným, bol súd povinný prihliadať na premlčanie ex offa. S poukazom na skutočnosť, že právo žalobcu na zaplatenie je právom, ktoré podlieha premlčaniu, súd skúmal, či došlo ku kvalifikovanému uplynutiu času, teda zániku súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Zistenie premlčania uplatneného nároku má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). Začiatok plynutia premlčacej doby je podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Súd považoval uplatnenú pohľadávku žalobcu za premlčanú z dôvodu, že uplatnenú pohľadávku bolo možné prvýkrát uplatniť dňa 17.04.2012 (t.j. deň nasledujúci po odstúpení od zmluvy po uzatvorení účtu), a žalobný návrh bol podaný na súde dňa 22.12.2014, teda po márnom uplynutí 2-ročnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto žalobu žalobcu zamietol bez toho, že by ďalej posudzoval vecnú správnosť a opodstatnenosť uplatňovaného premlčaného práva (čo do základu a výšky). Rozhodnutie o trovách konania súd odôvodnil podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že v konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože si ju tento neuplatnil.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Podľa neho mal súd aplikovať na otázku premlčania práv žalobcu ustanovenia Obchodného zákonníka a nie Občianskeho. V predmetnom spore sa jedná o tzv. absolútny obchod, keď záväzkový vzťah medzi stranami, z ktorého plnenia sa voči žalovanému domáha, bol založený zmluvou o úvere a spravuje sa tak bez ohľadu na povahu účastníkov Obchodným zákonníkom. V tomto zmysle mali byť podľa Obchodného zákonníka posúdené tak účinky odstúpenia od zmluvy ako aj premlčanie práva žalobcu na zaplatenie žalovanej pohľadávky. Odstúpením od zmluvy v zmysle Obchodného zákonníka dochádza k jej zrušeniu ex nunc, pričom premlčacia doba práv, ktoré vznikli odstúpením od zmluvy je v zmysle Obchodného zákonníka 4 roky. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jeho žalobe vyhovie alebo aby tento rozsudok zmenil a celkom jeho žalobe vyhovel alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 370 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v

celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

6. V predmetnej právnej veci si žalobca ako postupník uplatnil voči žalovanému pohľadávku zo zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby č. 41472805, ktorú medzi sebou uzatvorili dňa 22.12.2006 Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka a žalovaný ako majiteľ účtu, dlžník. Na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu bolo potrebné v prvom rade ustáliť charakter predmetnej zmluvy z hľadiska spotrebiteľského práva. Je nepochybné, že predmetom tejto zmluvy bolo okrem iného aj vedenie bankového účtu, na ktorom banka žalovanému poskytla povolené prečerpanie. Túto službu žalovaný aj využil a z účtu čerpal od menovanej banky peňažné prostriedky, ktoré neboli kryté zostatkom jeho peňažných zákonníka sa tak spravujú práva a povinnosti strán zmluvy zmluvou o úvere (§ 497 a nasl. Obchodného zákonníka). Hoci je úverová zmluva tzv. absolútnym obchodom v zmysle § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, uvedené nevyklučuje možnosť, že svojím charakterom ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu, teda zmluvu, ktorú uzatvára dodávateľ v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti so spotrebiteľom - fyzickou osobou, ktorá nekoná ako obchodník. Súd prvej inštancie túto otázku charakteru predmetnej zmluvy o úvere posudzoval podľa ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy. V tom čase ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka stanovovali, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, pričom dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z toho je zrejmé, že zmluva o úvere upravená v § 497 a nasl. Obchodného zákonníka nebola zaradená medzi spotrebiteľské zmluvy podľa uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka. Na posúdenie záväzkového vzťahu medzi stranami sporu je však potrebné aplikovať aj ustanovenia § 2 a § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy, v zmysle ktorých sa na účely uvedeného zákona rozumie spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti a predávajúcim je podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby a spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, pričom aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

7. Keďže v tomto prípade zmluvu uzatvárala na jednej strane banka /právny predchodca žalobcu/ ako podnikateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti a na druhej strane žalovaný ako fyzická osoba, u ktorého v spore nebolo preukázané, že by zmluvu uzatváral a úver čerpal inak ako pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti, je zrejmé, že záver súdu prvej inštancie o tom, že zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, je vecne správny.

8. Vzhľadom k tomu je potom správny aj následný postup súdu prvej inštancie, ktorý na otázku premlčania uplatneného práva žalobcu aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní. Keďže je nepochybné, že v danej veci je záväzkový vzťah medzi stranami vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, keď bol založený spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, neobstojí námietka žalobcu, že otázku premlčania jeho práv ako veriteľa z tejto zmluvy je potrebné posudzovať podľa Obchodného zákonníka. V zmysle § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka a s poukazom na prevzatie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z komunitárneho práva v oblasti ochrany spotrebiteľa, je potrebné aj v oblasti tzv. absolútnych obchodov potrebné aplikovať ustanovenia § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa, ak len tieto majú svoj pôvod v spotrebiteľskej zmluve. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú obchodnoprávne vzťahy len podmnožinou občianskoprávných vzťahov, a preto ak v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi neexistovala špeciálna úprava ochrany spotrebiteľa v Obchodnom zákonníku, bolo v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka potrebné na

právny vzťah účastníkov subsidiárne aplikovať aj ustanovenia o ochrane spotrebiteľa obsiahnuté v Občianskom zákonníku. Preto súd prvej inštancie postupoval správne, ak na vzťah strán sporu aplikoval príslušné právne normy chrániace spotrebiteľa, pričom treba brať prednostne zreteľ pri posudzovaní otázky premlčania práv z tohto záväzkového vzťahu a žalovanému ako spotrebiteľovi treba poskytnúť zvýšenú právnu ochranu a to aj tým, že otázka premlčania sa spravuje podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre žalovaného ako spotrebiteľa priaznivejšie. Záväzkový vzťah medzi stranami nie je vzťahom medzi dvomi podnikateľmi ale vzťahom medzi podnikateľom a nepodnikateľom, spotrebiteľom, pričom takéto spotrebiteľské vzťahy sú primárne upravené ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. V tomto zmysle potom platí, že podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. S účinnosťou zákona č. 150/2004 Z.z. /1. 1. 2004/ došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Je preto nevyhnutné a správne na otázku premlčania práv zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

9. Posúdením skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní je potom potrebné dospieť k rovnakému záveru ako dospel súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, že uplatnené právo žalobcu uplatnené v tomto spore je premlčané a preto ho nemožno žalobcovi priznať.

10. Súd prvej inštancie preto správne žalobu žalobcu zamietol, v dôsledku čoho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázane nevznikli.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).